

ประกาศสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยา

เรื่อง นโยบายการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Policy) สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยา

ด้วยปัจจุบันมีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเหมาะสมภายใต้การคุ้มครองข้อมูลด้านสุขภาพของผู้รับบริการสาธารณสุข สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยา จึงกำหนดนโยบายการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Policy) ไว้ดังต่อไปนี้

ขอบเขตการบังคับใช้

“บุคลากร” หมายถึง ผู้ที่ได้รับอนุมัติ/มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ภายในสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยา ซึ่งรวมถึงบุคคลภายนอกผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยา

“สื่อสังคมออนไลน์” หมายถึง สื่อหรือช่องทางในการติดต่อสื่อสารหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เน้นการสร้างและเผยแพร่เนื้อหาระหว่างผู้ใช้งานด้วยกัน หรือสนับสนุนการสื่อสารสองทาง หรือการนำเสนอและเผยแพร่เนื้อหาในวงกว้างได้ด้วยตนเอง ซึ่งนิยมเรียกกันเป็นภาษาอังกฤษว่า Social Media หรือ Social Network โดยสามารถพบได้หลายรูปแบบ ดังเช่น

- กระดานข่าว (Web Board หรือ Online Forums)
- เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking Services) เช่น Facebook, Google Plus, Myspace, Linkedin, LINE, WhatsApp, Viber, Sky ฯลฯ
- สื่อสำหรับเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเนื้อหาที่เป็นภาพนิ่ง เสียง วิดีทัศน์ หรือเพิ่มข้อมูล หรือให้บริการเนื้อหาที่เก็บข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต (Photo-Sharing, Audio-Sharing, Video-Sharing, File-Sharing and Online Storage Service) เช่น Flickr, Podcast, YouTube, Instagram, Dropbox, Google Drive, Microsoft OneDrive ฯลฯ
- บล็อก (Blogs) เช่น WordPress, Blogger และไมโครบล็อก (Microblogs) เช่น Twitter
- เว็บไซต์สำหรับการสร้างและแก้ไขเนื้อหาพร้อมกัน (Wikis) เช่น Wikipedia
- เกมออนไลน์หรือโลกเสมือนที่มีผู้ใช้งานหลายคน (Multi-User virtual Environments) เช่น World of Warcraft, Second Life ฯลฯ
- สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อออนไลน์อื่นในลักษณะเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันที่เปิดให้ใช้งานเพื่อเป็นช่องทางสื่อสารระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่มบุคคล หรือกับสาธารณะ

ข้อ ๑ สถาบันอนุญาตให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับอนุญาตใช้ระบบเครือข่ายสำหรับเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ที่ไม่มีเนื้อหาขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม และหลักจรรยาบรรณขององค์กร

ข้อ ๒ บุคลากรของสถาบันฯ...

ข้อ ๒ บุคลากรของสถาบันฯ และผู้เกี่ยวข้อง พึงใช้งาน/ปฏิบัติหน้าที่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยเคารพต่อกฎหมาย (Respect for the Law), จริยธรรมแห่งวิชาชีพ (Respect for Professional Ethics), กฎระเบียบและนโยบายของสถาบันฯ (Respect for Institutional Policy), ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการหลีกเลี่ยงการทำให้ผู้อื่นเสียหาย (Respecting Human Dignity and Avoiding Defamation and Cyberbullying), เสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) และ การรายงานพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ (Report of Misconduct)

ข้อ ๓ หน่วยงานในสังกัดสถาบันฯ พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมประกาศและกำกับให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติงานที่กำหนดขึ้นอย่างเคร่งครัด โดยยึดมั่นในหลักการ ดังนี้

๓.๑. การป้องกันอันตรายต่อผู้อื่น (Protection from Harms) เช่น กรณีพบการละเมิดสิทธิผู้ป่วย หรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพ ทรัพย์สิน หรือชื่อเสียง ผู้ประสบเหตุควรติดต่อแจ้งผู้กระทำการหรือแจ้งผู้มีหน้าที่กำกับดูแลเพื่อระงับเหตุ

๓.๒. การมุ่งประโยชน์ของผู้ป่วยเป็นสำคัญ (Beneficence) โดยต้องไม่กระทบหรือเป็นอุปสรรคต่อการรับบริการสุขภาพสำหรับผู้ป่วยด้วยมาตรฐานที่ดีที่สุดในสถานการณ์นั้นๆ ภายใต้ความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะวิสัยและเหตุการณ์ที่มีอยู่

๓.๓. การคุ้มครองความเป็นส่วนตัวของผู้ป่วย (Protection of Patient Privacy) เช่น

- ต้องไม่เปิดเผยหรือส่งต่อข้อมูล ชื่อ-นามสกุล เลขประจำตัวผู้ป่วย ข้อมูลการเจ็บป่วย รูปภาพ การตรวจต่าง ๆ รวมถึงคลิปวิดีโอการดูแลรักษาของผู้ป่วยทางสื่อสังคมออนไลน์ โดยหากต้องการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการศึกษา เช่น รูปภาพ ข้อความ หรือสื่ออื่นๆ ที่มาจากผู้ป่วยต้องขออนุญาตจากผู้ป่วย หรือผู้อำนวยการสถาบันฯ ก่อนทุกครั้ง และต้องลบข้อมูลที่อาจจะทำให้มีการทราบถึงตัวตนของผู้ป่วยนั้นให้หมด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ป่วย ทั้งนี้ ให้รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลในกลุ่มปิดเฉพาะด้วย
- การใช้ไลน์ในการปฏิบัติงาน ควรในลักษณะบุคคลต่อบุคคล หลีกเลี่ยงการใช้ไลน์กลุ่ม
- หลีกเลี่ยงการขอคำปรึกษาผู้ป่วยพร้อมกันมากกว่า ๑ ราย/ ๑ การปรึกษา เพราะอาจมีการสลับของข้อมูลของบุคคลได้
- ระมัดระวังในการให้คำปรึกษาออนไลน์ รวมถึงการบันทึกการสื่อสารออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ที่ให้คำปรึกษาต้องรักษาความลับของผู้ป่วย และทำลายข้อมูลที่ได้รับ เมื่อกระบวนการให้คำปรึกษาเสร็จสิ้น เพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล
- ต้องไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น หากต้องการกล่าวอ้างถึงแหล่งข้อมูลที่สนับสนุนข้อความของตน ควรให้การอ้างอิงถึงแหล่งข้อมูลนั้นอย่างชัดเจน

๓.๔. การรักษาความเป็นวิชาชีพตลอดเวลา (Maintaining Professionalism) ด้วยการวางตัวอย่างเหมาะสม ซึ่งรวมถึงการกระทำส่วนตัวนอกเวลาปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ และความเป็นวิชาชีพ

ข้อ ๔ ก่อนการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ทุกครั้ง บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องต้องตระหนักและปฏิบัติตามโดยคำนึงถึง

๔.๑. หลักการคิดก่อนโพสต์ (Pausing Before Posting) คำนึงถึงความเหมาะสม ผลดีผลเสีย เนื่องจากเนื้อหาบนสื่อสังคมออนไลน์อาจถูกนำไปใช้โดยผู้อื่นหรือคงอยู่อย่างถาวรได้ ส่งผลให้ต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนทั้งทางกฎหมาย ทางวินัย ทางจริยธรรม และทางสังคม

๔.๒. หลักการกำหนดขอบเขตความเป็นวิชาชีพกับผู้ป่วย/ผู้อื่น (Professional Boundaries with Patients/ Others), หลักการตั้งค่าความเป็นส่วนตัวอย่างเหมาะสมและแยกเรื่องส่วนตัวกับวิชาชีพ (Privacy Settings and Separating Personal and Professional Information) โดย

- กำหนดขอบเขตและรักษาระยะห่างกับผู้ป่วยให้เหมาะสม
- กำหนดตั้งค่าความเป็นส่วนตัวให้เหมาะสม เพื่อจำกัดการเข้าถึงเนื้อหาที่เป็นเรื่องส่วนตัวจากผู้ป่วย/บุคคลภายนอก ซึ่งอาจพิจารณาแยกบัญชีผู้ใช้งาน (User Account) หรือเนื้อหาส่วนตัว กับเนื้อหาทางวิชาชีพ
- ตระหนักและเคารพความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น ตลอดจนไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่น

๔.๓. หลักการตรวจสอบเนื้อหาออนไลน์ของตนเองอยู่เสมอ (Periodic Self-Auditing) ควรพิจารณาเนื้อหาอย่างรอบคอบและระมัดระวัง เพื่อให้แน่ใจว่า เป็นข้อมูลถูกต้องเหมาะสม ไม่เป็นข้อความที่เป็นเท็จ หรือก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ซึ่งอาจไม่สร้างความเสียหายในภายหลัง

๔.๔. หลักการมีพฤติกรรมออนไลน์อย่างเหมาะสม (Appropriate Behaviors Online) เช่น

- ไม่โพสต์ข้อมูลใดๆที่ขัดแย้งกับข้อกำหนดของสถาบันฯ
- ละเว้นการแสดงออกถึงความคิดเห็นที่ก้าวร้าว หมิ่นประมาท ดูถูกเป็นการส่วนตัว ลามกอนาจาร และอื่นๆ ที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนหัวข้อความคิดเห็นส่วนตัวที่อาจเป็นการยั่วยุหรือขัดต่อจริยธรรม เช่น การเมือง ศาสนา ชาติ เป็นต้น
- ต้องไม่รบกวนการปฏิบัติงาน หรือหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย
- กรณีพบข้อมูลหรือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ไม่เหมาะสม ควรดำเนินการอย่างรวดเร็วทันทีเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดข้อขัดแย้งทางกฎหมาย และผลกระทบต่อสถาบันฯ และแจ้งหัวหน้าหน่วยงานตามลำดับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายศรุตพันธุ์ จักรพันธุ์ ณ อยุธยา)
ผู้อำนวยการสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยา